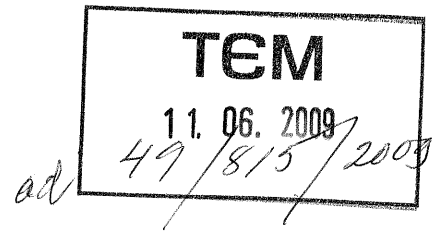

Vilho Kinnunen
Oravankuja 83
92220 Piehinki

TYÖ- JA ELIKEINOMINISTERIÖ

PL 32
00023 VALTIONEUVOSTO

asia: lausunto Fennovoima Oy hakemukseen rakentaa ydinvoimala Pyhäjoen kuntaan
asian diaarinumero 49/815/2009

1. Fennovoima Oy:n taloudelliset mahdollisuudet rakentaa turvallinen ydinvoimala ovat huonot

Fennovoima Oy:n osakepääoma on vain hiukan yli miljoona euroa. Tällä perusrahoituksella ydinvoimalaa ei rakenneta. Osakepääoman tulee olla vähintään miljardin euron luokkaa. On hyvin todennäköistä, että myöskin tällä hetkellä Fennovoiman rahoittajana toimii sen suurin omistaja E:ON Nordig AB, jonka taas omistaa saksalainen E.ON AG. Rahat tulevat hyvin suurella todennäköisyydellä Saksasta lävistäen ruotsalaisen E:ON Nordig AB:n. Koska yrityksen suurimpana omistajana ja kansainvälisenä rahoittajana ja rahoituksen takaajana toimii saksalainen E.ON AG, tämä yhtiö käyttää kaikissa käytännön vaiheissa suurinta äänivaltaa yhtiössä.

Fennovoima Oy:llä ei ole myöskään omaa asiantuntemusta ydinvoimalan rakentamisessa, saksalainen E:ON AG toimittaa myös asiantuntijat.

Ei ole taloudellisesti uskottavaa, että Fennovoima Oy on todellinen voimalan rakentaja, vaan rakentaja ja lopullinen omistaja on saksalainen E:ON AG, joka ei saa rakentaa ydinvoimaa kotimaahansa. Myöhemmin sähkö toimitetaan sinne, mistä E.ON katsoo sähkön tuovan suurimman voiton.

Normaali markkinatalouden sääntö on, että kenen rahat, sen on myös valta. Se pätee myös Fennovoiman ydinvoimalahankkeeseen.

2. Ydinvoimalan rakentaminen tuo epävarmuutta alueelle

Raahessa sijaitsee Suomen tärkein terästehdas Rautaruukki. Suunniteltu ydinvoima tulee sen välittömään läheisyyteen muutaman kilometrin päähän meren niemeen. Raahan alueella lounaistuulet ovat vallitsevat.

Jos ydinvoimalassa tapahtuu vuoto tai onnettomuus, Rautaruukin terästehdas on erittäin suuressa vaarassa. Ydinvoimalan sulkeminen voi tapahtua hetkessä, mutta Rautaruukin sulkeminen vie vuorokausia. Lisäksi Rautaruukin tapaisen tehtaan siivoaminen ydinsaasteesta on lähes mahdotonta.

Ydinvoimalan suunnittelussa ei ole otettu huomioon Raahen tärkeän teräs- ja konepajateollisuuden evakointia ja sen korvaamista muualla, jos onnettomuus sulkee terästehtaan.

Teräs- ja konepajateollisuus on Suomelle ja sen turvallisuudelle erittäin tärkeää. Kaikki tuotanto perustuu siihen, että valtakunnassa tuotetaan terästä ja koneita ja laitteita. Tähän perustuu myös elintarviketurvallisuus erilaisten kriisien yllättäessä. Erityisen tärkeää se on sodan aikana, vaikka Suomen alueella ei sodittaisikaan.

3. Pohjois-Pohjanmaa on Suomen elintarviketuotannon ydinalueita

Pohjois-Pohjanmaa on erittäin merkittävä elintarvikkeiden tuotantoaluetta. Pyhäjoen, Kalajoen ja Oulaisten seutu, samoin kuin Siikajoen alue tuottavat maidon ja lihan lisäksi perunoita. Ydinvoimassa sattuva onnettomuus uhkaa silloin koko tärkeää elintarvikeketjua. Tällä hetkellä elintarviketuotantoa turvaavat mm. alueen joet niin, että kastelu on mahdollista kaikkina aikoina.

Ydinvoimalan sijoittuminen alueelle tekee ruuan tuottamisesta epävarmaa ja alueella tuotettua ruokaa ei pidetä turvallisena ja erityisesti vientikaupassa sen maine kärsii.

YVA-selvityksessä tai muissakaan selvityksissä ei ole tarkasteltu ydinvoimalan tuomaa riskiä erittäin merkittävälle maataloustuotannolle.

Ennen luvan myöntämistä, täytyy perusteellisesti selvittää ydinvoimalan tuomat haitat ja maineen menetys elintarviketuotannolle ja korvata menetys täysimääräisesti. Samalla täytyy olla selvillä, missä vastaava tuotantoa voidaan muutaman viikon varoitusajalla hoitaa, jos onnettomuus tapahtuu ja tulee kansainvälinen kriisi tai sota.

4. Sairaaloita ja ensiapua ei ole saatavissa

Ydinvoimalan voi rakentaa vain sellaiseen paikkaan, missä on tarpeeksi sairaanhoitoa varten kapasiteettia.

Raahen alueella sitä ei ole. Pyhäjoen terveysasemalla ei ole oikeastaan mitään tekemistä, jos laitoksessa tai sen rakentamisvaiheessa sattuu suuri onnettomuus.

Ydinvoimassa tapahtuva onnettomuus voi vaatia satoja hoitopaikkoja nopeasti. Raahessa ja Oulaisissa paikkoja ei ole, ei ole myöskään lääkäreitä. Lisäksi puuttuu leikkaavaa henkilökuntaa.

Ydinvoimalassa tapahtuva onnettomuus vaikuttaa välittömästi Raahessa sijaitsevaan terästeollisuuteen. Sairaanhoidossa täytyy silloin varautua erittäin merkittäviin potilasmääriin. Potilaita ei tule vain ydinvoimalassa, vaan myös sen ympäristöstä ja Raahen teräs- ja konepajateollisuudesta.

Tähän mennessä ei ole tehty minkäänlaista selvitystä evakoinneista, ensiavusta ja sairaanhoidosta. Myöskään ei ole tehty selvitystä siitä, mitä ulkomailta tuleva työvoima merkitsee sairaanhoidon kannalta asioita tarkasteltaessa. Tämän vuoksi YVA-selvitys on erittäin puutteellinen, täysin olematon.

Merkittävää on myös se, että onnettomuustilanteissa sairaalat joudutaan tyhjentämään paikallisten asukkaiden potilaista. Hoidot viivästyvät tai niitä ei tehdä ollenkaan. Se voi johtaa myös potilaiden ennenaikaiseen kuolemaan hoidon puuttuessa.

Jos sairaalakapasiteettia nostetaan, sen joutuvat maksamaan kaikki alueen asukkaat siitä huolimatta, että eivät hyödy ydinvoimalasta yhtään mitään.

Jos eduskunta ja valtioneuvosto myöntävät rakennusluvan Pyhäjoen ydinvoimalalle, täytyy ensin rakentaa kunnolliset ensiaputilat ja kasvattaa sairaalat siihen mittaan, että isotkin onnettomuudet ja vahingot voidaan tarvittaessa hoitaa. Laajennukset täytyy hoitaa valtion budjetista eikä maksattaa paikallisilla asukkailla.

5. Sähkölinjoista ei ole tehty selvitystä

Fennovoima Oy ei ole tehnyt YVA-selvityksessä suunnitelmaa tai selvitystä voimalasta lähtevistä tai sinne tulevista sähkölinjoista. Sitä ei ole myöskään tehnyt kantaverkkoyhtiö. Selvitys ja sen merkityksestä täytyy tehdä tarkka selvitys ennen luvan myöntämistä.

Merkittävää on se, että tässä tapauksessa joudutaan rakentamaan sadan kilometrin uudet linjastot, vaikka valtakunnassa muutoin linjat ovat valmiina. Niiden merkitys ja haitta ovat suuret maa- ja metsätaloudelle.

6. Suomessa sähköä ja energiaa riittää

Merkittävää on se, että Suomessa bioenergiaa on tulevaisuudessa entistä enemmän. Massateollisuus käyttää puuta entistä vähemmän. Jotta valtakunnassa tulee tarpeeksi hyvää tukkipuuta, täytyy raivauksia lisätä ja entistä suurempi osa ainespuusta käyttää energian tuottamiseen.

Ydinvoimalan työllistävä vaikutus on huono. Sitä vastoin 150-170 megawatin puuta ja turvetta käyttävä voimala työllistää erityisesti maaseudulla 250-300 työntekijää koko työllistävän ketjun huomioiden.

Tällä hetkellä työ- ja elinkeinoministeriön täytyy panostaa kaikki voimavarat uuden bioenergian tuottamiseen ja rakentamiseen. Sähkön tuotanto on silloin hajautettu ja se on valtakunnan turvallisuuden, työllisyyden ja kokonaisedun kannalta kaikkein viisain ratkaisu.

Ydinvoimalan hetkellinen työllistäminen työllistää lähinnä muualla, mutta ei Suomessa. Se voi tuoda hetkellisiä voittoja yrittäjille, mutta kansakunnan hyvinvointi ei pitkällä aikavälillä parane. Päinvastoin bioenergian tuomalle sähkölle ja lämmölle ei ole markkinoita ja näin ydinvoimalan rakentaminen vaikeuttaa erityisesti maaseudun elinolosuhteita.

Raahessa 10. päivänä kesäkuuta 2009

Vilho Kinnunen